

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Абрамова А.С. Стан фінансово-кредитної підтримки малого та середнього бізнесу комерційними банками в Україні / А.С. Абрамова // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка». – 2013. – Вип. 24. – С. 143–147.
2. Біломістний О.М. Статистичний аналіз джерел фінансування механізму кредитування малого бізнесу / О.М. Біломістний // Економічні науки. Серія «Облік і фінанси». – 2012. – Вип. 9(4). – С. 37–49.
3. Диба Л.М. Активізація банківського кредитування малого і середнього бізнесу в системі заходів по подоланню фінансово-економічної кризи / Л.М. Диба // Економічний вісник університету. – 2014. – Вип. 23(1). – С. 201–205.
4. Петрук О.М. Удосконалення фінансово-кредитного забезпечення малого бізнесу регіону / О.М. Петрук, В.В. Травін // Економічні науки. Серія «Облік і фінанси». – 2013. – Вип. 10(1) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/escnof_2013_10\(1\)_56.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/escnof_2013_10(1)_56.pdf).
5. Подплетній В.В. Фінансове забезпечення мікрокредитування малого та середнього бізнесу в Україні / В.В. Подплетній // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. – 2009. – Вип. 16(2). – С. 218–222.
6. Барбакова Л.В. Фінансові інструменти і проблеми залучення фінансових засобів в малий і середній бізнес / Л.В. Барбакова // Економіка та управління підприємствами машинобудівної галузі. – 2008. – № 4. – С. 102–110.
7. Варцаба В.І. Проблеми фінансового забезпечення розвитку малого бізнесу / В.І. Варцаба, Г.М. Кампо // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Економіка». – 2014. – Вип. 3. – С. 122–125.
8. Грін О.В. Проблеми фінансового забезпечення підприємницької діяльності громадян в Україні / О.В. Грін [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/35525/07-Grin.pdf?sequence=1>.
9. Другов О.О. Аналіз джерел фінансування розвитку малого та середнього бізнесу в Україні / О.О. Другов [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://old.niss.gov.ua/book/StrPryor/9/15.pdf>.
10. Рынок финансовых услуг малого бизнеса: инфраструктура, международный опыт и роль государства [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.raexpert.ru/researches/finmb/part1>.
11. Малый бизнес и фондовый рынок. Часть 1 [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.fineco-biz.com/katalog/malei-biznes-i-fondovei-renokczast1.php>.
12. Финансовые услуги малому бизнесу [Электронный ресурс]. – Режим доступу : http://www.raexpert.ru/researches/credit_org/finmb.
13. ЕС и Украина обсуждают программу развития малого бизнеса [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://finance.bigmir.net/news/finance/56092-ES-i-Ykraina-obsyjdaut-programmy-razvitiya-malogo-biznesa>.

УДК 336.14

Шиманська О.А.
здобувач

Київського національного торговельно-економічного університету

**БЮДЖЕТНА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВНИХ ВИДАТКІВ
У ПЕРІОД РЕАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІЧНИХ РЕФОРМ**

Стаття присвячена висвітленню особливостей формування та реалізації бюджетної політики державних видатків під час проведення економічних реформ. Проаналізовано основні напрями бюджетної політики у 2014–2015 рр., зокрема, у сфері видатків, а також досліджено ключові положення Закону «Про Державний бюджет України на 2015 рік». Розроблено рекомендації щодо вдосконалення бюджетної політики у сфері видатків у контексті досягнення цілей економічних реформ.

Ключові слова: бюджет, бюджетна політика, видатки, економічні реформи, основні напрями бюджетної політики.

Шиманская Е.А. БЮДЖЕТНАЯ ПОЛИТИКА ГОСУДАРСТВЕННЫХ РАСХОДОВ В ПЕРИОД РЕАЛИЗАЦИИ ЭКОНОМИЧЕСКИХ РЕФОРМ

Статья посвящена рассмотрению особенностей формирования и реализации бюджетной политики государственных расходов во время проведения экономических реформ. Проанализированы основные направления бюджетной политики в 2014–2015 гг., в частности, в сфере расходов, а также исследованы основные положения Закона «О Государственном бюджете Украины на 2015 год». Разработаны рекомендации по совершенствованию бюджетной политики в сфере расходов в контексте достижения целей экономических реформ.

Ключевые слова: бюджет, бюджетная политика, расходы, экономические реформы, основные направления бюджетной политики.

Shymanska O.A. BUDGETARY POLICY OF PUBLIC EXPENDITURES IN THE PERIOD OF ECONOMIC REFORMS' IMPLEMENTATION

The article is aimed to examine the budgetary policy of public expenditures' formulation and implementation within economic reforms. The article provides the analysis of the main directions of budgetary policy in 2014 – 2015, in particular in the field of public expenditures. The key regulations of the Law of Ukraine "On the State Budget of Ukraine for 2015" are researched. The author has developed the recommendations on improvement of the budgetary policy in the field of public expenditures in the context of achievement of economic reforms' goals.

Keywords: budget, budgetary policy, expenditures, economic reforms, main directions of budgetary policy.

Постановка проблеми. На тлі активізації євроінтеграційних процесів вдосконалення бюджетної політики державних видатків з метою успішної реалізації економічних реформ є надзвичайно важливою та актуальною проблемою сучасної економічної науки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Висвітленню теоретичних засад формування бюджетної політики було присвячено праці таких вітчизняних вчених, як І.Я. Чугунов, В.М. Геєць [2, с. 5–9], І.О. Лютий [3, с. 67–53], С.О. Булгакова, О.І. Барановський [1, с. 112–124] та ін. Зокрема, у наукових

дослідженнях І.Я. Чугунова розкрито найважливіші аспекти впливу бюджетного регулювання на економічний розвиток у цілому, а також подано сутність формування довгострокової бюджетної стратегії [4, с. 64–77].

Однак слід зазначити, що мало розкритою залишається проблема вдосконалення бюджетної політики у сфері видатків із урахуванням цілей економічних реформ.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Аналіз бюджетної політики у сфері видатків у 2014–2015 рр. та визначення її потенційного впливу на соціально-економічний розвиток країни, формулювання шляхів вдосконалення такої політики у майбутніх бюджетних періодах.

Вклад основного матеріалу дослідження. Протягом останнього часу в Україні спостерігається активізація процесів євроінтеграції, про що свідчить ратифікація Угоди про асоціацію між Україною та ЄС 16 вересня 2014 р. Водночас реалізація положень Угоди, вплив якої розповсюджується на усю соціально-економічну сферу, потребує створення умов для розвитку бюджетної політики на умовах підзвітності, прозорості, економності, ефективності та результативності. Угодою регламентовано двосторонній обмін досвідом щодо планування бюджету на середньострокову перспективу, використання програмно-цільового методу управління бюджетними коштами, а також методів контролю за станом державного боргу [15]. Таким чином, 2014 р. можна вважати точкою відліку реалізації нового комплексу економічних реформ, спрямованих на приведення фінансово-економічної системи України у відповідність до європейських стандартів.

Формування бюджетної політики у період реформ 2014–2015 рр. відбувалося під впливом зовнішніх та внутрішніх факторів, ключовими серед яких можна назвати кризу реалізації інвестиційного потенціалу, нестабільність валютних курсів, скорочення обсягу валютного резерву. Низькі темпи зростання ВВП (табл. 1) свідчать про уповільнення економічного зростання, що при підвищенні мінімальної заробітної плати (на 7,4 % у 2013 р.) спричинило збільшення навантаження на державний бюджет України.

Таблиця 1

Валовий внутрішній продукт у 2010–2014 рр. (без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і м. Севастополь)

	ВВП у фактичних цінах, грн.	У постійних цінах 2010 року, % до відповідного періоду попереднього року ¹	
		індекс фізичного обсягу ВВП	індекс-дефлятор ВВП
2010 р.	1,079,346
2011 р.	1,299,991	105.5	114.2
2012 р.	1,404,669	100.2	107.8
2013 р. ²	1,449,406	100.2	102.9
I кв. 2014 ³	315,535	98.8	105.8
II кв. 2014 ³	372,770	95.4	111.1
III кв. 2014 ³	428,163	94.7	115.1

Джерело: Державна служба статистики України

Реалізація бюджетної політики у сфері видатків у 2014 р. відбувалася в умовах значної соціальної напруженості та економічної нестабільності. Розглядаючи виконання Державного бюджету України за січень-грудень 2014 р., відповідно до останніх наяв-

них даних, видно, що протягом року спостерігалось значне зростання видатків державного бюджету на обслуговування державного боргу. Так, у період з січня по грудень 2014 р. таке зростання склало 51,5%, а обсяг відповідної категорії видатків становив 47976,7 млн. грн. Також значно зросли видатки державного бюджету на оборону – на 84,4% – та становили 27363,3 млн. грн. [6].

Деяке зростання продемонстрували видатки на громадський порядок, безпеку і судову владу, які склали 44617,2 млн. грн., що на 13,8% більше за відповідний показник минулого року. Зростання близько 20% відсотків продемонстрували видатки державного бюджету на житлово-комунальне господарство (111,5 млн. грн. за січень-грудень 2014 р.), однак таке зростання пояснюється необхідністю надання субвенції місцевим бюджетам на погашення заборгованості за різницею у тарифах, яка склала 12423,1 млн. грн., що на 83,5% більше відповідного показника 2013 р.

Обсяги фінансування інших категорій видатків зменшилися відносно аналогічного періоду 2013 р.: видатки на економічну діяльність зменшилися на 16,7% – до 34410,8 млн. грн.; на охорону навколишнього природного середовища – на 43,5%, до 2597,4 млн. грн.; на духовний та фізичний розвиток – на 4,7%, до 4871,8 млн. грн.; на охорону здоров'я – на 18,7%, до 10475,8 млн. грн.; на освіту – на 7,3%, до 28674,6 млн. грн.; на соціальний захист та соціальне забезпечення – на 9,0%, до 80549,1 млн. грн. [16].

Також варто зауважити, що протягом 2014 р. Закон про Державний бюджет України було змінено та доповнено статтями, що мають на меті скорочення державних видатків та перерозподіл наявних коштів. Так, у липні 2014 р. Закон було доповнено ст. 27, якою затверджується вилучення Державною казначейською службою України грошових коштів у Фонду соціального страхування з тимчасової втрати праездатності та Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття у обсязі 0,6 млн. грн. та 1,4 млн. грн. відповідно з метою їх зарахування до рахунку Пенсійного фонду. Ст. 32 регламентує обмеження заробітних плат членів Кабінету Міністрів України, керівників центральних органів виконавчої влади та інших державних органів та народних депутатів на рівні посадового окладу [7].

З метою підвищення адресності витрачання бюджетних коштів, а також оптимізації бюджетних витрат на фінансування субсидій щодо оплати житлово-комунальних послуг, було ухвалено Постанову КМУ «Про встановлення державних соціальних стандартів у сфері житлово-комунального обслуговування» від 06.08.2014 р. № 409 [9, с. 23], а також внесено зміни до постанови КМУ «Про новий розмір витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива у разі надання житлової субсидії» [10] та до Постанови КМУ «Про спрощення порядку надання населенню субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива» від 21.10.1995 р. № 848 [11]. Відповідно до вказаних документів, житлові субсидії стали нараховуватись для кожного виду соціальних послуг окремо, а обсяг витрат на оплату послуги визначається пропорційно частці вартості цієї послуги у загальній сумі вартості житлово-комунальних послуг. При цьому основним фактором, що

впливає на рішення щодо надання субсидії, виступають доходи домогосподарств, а встановлення соціальних нормативів сприяє оплаті споживачем фактичного обсягу використаних послуг. Важливим також є те, що обов'язковий відсоток платежу за житлово-комунальні послуги обраховується окремо для кожного домогосподарства, що значно підвищує адресність бюджетних видатків на субсидії громадянам.

Зважаючи на вищевикладене, цілком очевидним стає направленість бюджетної політики на зменшення державних витрат за більшістю груп функціональної класифікації видатків, окрім оборонної сфери та охорони громадського порядку, що зумовлюється наявністю загроз державному суверенітету України.

Так, в умовах економічної кризи, що супроводжується скороченням ділової активності населення, а відповідно, і зменшенням бюджетних доходів, та об'єктивної необхідності збільшення обсягів фінансування оборонної сфери, очевидною стала проблема подальшої оптимізації видаткової частини бюджету. З одного боку, важливо утримувати належний рівень фінансування захищених статей видатків, підтримувати модернізацію виробничої сфери, а з іншого – здійснювати економію бюджетних коштів. У грудні 2014 р. на виконання Угоди про асоціацію з ЄС було ухвалено Постанову ВРУ «Про Програму діяльності Кабінету Міністрів України» [8, с. 7], у якій було встановлено основні цілі уряду, що стосуються регулювання оборонної політики, державного управління, боротьби із корупцією, соціально-економічної сфери, управління державною власністю, культури, спорту та міжнародної допомоги. До основних напрямів Програми, що стосуються бюджетної політики державних видатків, належать наступні:

1. Нова політика державного управління:

1.1. скорочення кількості державних службовців на 10%, відповідне збільшення заробітної плати (2015–2016 рр.);

1.2. завершення зменшення кількості контролюючих органів з 56 до 28, функцій – з 1032 до 680 (перше півріччя 2015 р.), приведення кількості контролюючих органів та їх функцій у повну відповідність з європейськими стандартами (2016 р.).

2. Нова політика енергетичної незалежності:

2.1. виконання програми реформування вугільної галузі: ліквідація 32 збиткових шахт, консервація 24 шахт, приватизація 37 шахт (2015–2019 рр.);

2.2. модернізація інфраструктури паливно-енергетичного комплексу.

3. Нова соціальна політика:

3.1. створення справедливої соціальної системи пенсійного забезпечення, скасування спеціальних пенсій, оподаткування високої пенсії;

3.2. ліквідація неефективних пільг;

3.3. перехід до адресності та монетизації пільг (2016 р.);

3.4. об'єднання фондів державного соціального страхування та забезпечення прозорості їх діяльності (2015 р.);

3.5. створення єдиної трірівневої системи лікарень.

4. Нова культурна політика:

4.1. залучення нових джерел фінансування культури.

Як видно, основні напрями діяльності уряду спрямовуються на забезпечення прозорого та цільового витрачання бюджетних коштів та справедливого їх перерозподілу. Так, скорочення кількості державних службовців дозволить створити ефективну сис-

тему оплати праці у органах державної виконавчої та законодавчої влади, а оптимізація кількості контролюючих органів сприятиме підвищенню результативності контролю за цільовим використанням бюджетних ресурсів. Незважаючи на виникнення спірних питань стосовно таких пунктів, як оподаткування пенсій, в цілому програма спрямована на максимальну економію бюджетних коштів у кризових умовах із дотриманням вимоги забезпечення безперервного фінансування нагальних соціальних потреб суспільства.

Важливим елементом реалізації бюджетної політики у сфері видатків є проведення реформ відповідно до Стратегії розвитку системи управління державними фінансами, що відбувається згідно затвердженого Розпорядженням КМУ від 01.08.2013 р. № 774-р Плану заходів [12, с. 277]. Метою Стратегії є визначення ключових проблем розвитку кожного елементу системи управління державними фінансами на середньо- і довгострокові перспективи, а також пошук шляхів їх розв'язання, що має здійснюватися комплексно та забезпечувати побудову ефективного системи управління державними фінансами.

Так, у частині бюджетних видатків Стратегія спрямована на забезпечення розвитку програмно-цільового методу, що матиме своїм результатом узгодження бюджетних програм із пріоритетами соціально-економічного розвитку, а також підвищення ефективності використання бюджетних коштів. Іншим важливим напрямом реалізації стратегії є удосконалення стратегічного планування на рівні головних розпорядників бюджетних коштів, задекларованого у ст. 21 Бюджетного кодексу України.

Отже, у рамках реалізації Стратегії станом на кінець 2014 р. було виконано важливі кроки щодо подальшого запровадження середньострокового бюджетування та удосконалення програмно-цільового методу у бюджетному процесі. Так, Законом України від 28.12.2014 р. № 79-VIII «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо реформи міжбюджетних відносин» [14, с. 272] було змінено ст. 28 Бюджетного кодексу, що зазначає підвищення відповідальності головних розпорядників бюджетних коштів, що виявляється у звітуванні за виконання бюджетних програм, включаючи результативні показники. Також важливим кроком у напрямі підвищення прозорості витрачання бюджетних коштів, відповідно до ст. 28, стало оприлюднення паспортів бюджетних програм за поточний та звітний бюджетний періоди.

З наведеного вище можна зробити висновок: у результаті реалізації бюджетної політики у сфері видатків у 2014 р. було реалізовано важливі законодавчі ініціативи у напрямі підвищення прозорості розподілу та витрачання бюджетних коштів, однак внаслідок необхідності скорочення соціальних видатків та значного зростання фінансування оборонної сфери, що супроводжувалося постійно активізацією інфляційних процесів, перехід до реалізації бюджетної політики 2015 р. відбувся на тлі значної соціальної напруги та зростаючої економічної кризи.

Закон про Державний бюджет на 2015 р. було розроблено із урахуванням Основних напрямів бюджетної політики, схвалених Розпорядженням КМУ від 16.04.2014 р. № 385-р [13]. Документ було узгоджено із вимогами програми співпраці з Міжнародним валютним фондом та іншими міжнародними фінансовими організаціями, що мали на меті стабілізацію національної економіки, запровадження фінансової дисципліни, забезпечення відкритості бюджетного

процесу та раціоналізації бюджетних витрат. Серед основних напрямів, відповідно до зазначеного документу, що стосуються видатків державного бюджету, є наступні:

- забезпечення оптимізації витрат головних розпорядників коштів Державного бюджету шляхом виключення неперіоритетних та неефективних витрат;
- недопущення включення до проекту бюджету на 2015 р. коштів на бюджетні програми, повноваження для проведення яких з Державного бюджету безпосередньо не визначені нормативно-правовими актами Верховної Ради України, Президента України та Кабінету Міністрів України;
- встановлення граничного обсягу надання державних гарантій на бюджетний період не більш як 5% доходів загального фонду Державного бюджету;
- фінансування дефіциту загального фонду Державного бюджету переважно шляхом здійснення внутрішніх запозичень, а дефіциту спеціального фонду Державного бюджету – за рахунок кредитів (позик), що залучаються державою від іноземних держав, банків і міжнародних фінансових організацій для реалізації інвестиційних програм (проектів);
- послідовне підвищення рівня грошового забезпечення військовослужбовців;
- перегляд заходів щодо економного і раціонального використання державних коштів за результатами аналізу ефективності їх застосування;
- забезпечення оприлюднення головними розпорядниками бюджетних коштів на власних веб-сайтах інформації про мету, завдання та результативні показники бюджетних програм;
- забезпечення оприлюднення Мінфіном на власному веб-сайті додаткових інформаційно-аналітичних матеріалів про Державний бюджет;
- удосконалення механізму управління державними інвестиціями шляхом внесення змін до Бюджетного кодексу України і Закону України «Про інвестиційну діяльність».

Виходячи з напруженої соціально-економічної ситуації у країні, що склалася на кінець 2014 р., а також гострої обмеженості бюджетних ресурсів, Державний бюджет України на 2015 р. було ухвалено з позиції максимальної економії бюджетних ресурсів. Так, відповідно до Закону (із урахуванням змін від 02.03.2015 р.), видатки державного бюджету затверджено на рівні 563,24 млрд. грн., у тому числі видатки загального фонду – 536,83 млрд. грн., спеціального фонду – 26,40 млрд. грн. Прожитковий мінімум на одну особу в розрахунку на місяць та мінімальна заробітна плата залишились на рівні попереднього року та становлять з 1 січня 2015 р. – 1176 грн. та 1218 грн. відповідно [5, с. 311].

Зауважимо, що у зв'язку із підвищенням курсу долара США, а також продовження роботи із реформування національної економіки у співробітництві із міжнародними фінансовими організаціями було ухвалено Закон «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2015 рік» від 02.03.2015 р. Варто розглянути деякі зі змін, що здійснюють значний вплив на соціально-економічне становище всередині держави.

Важливо зазначити, що збільшенню підлягають видатки на покриття державного та гарантованого державою боргу на загальну суму 21,45 млрд. грн., що пов'язано із девальвацією національної валюти. Також зміни передбачають посилення соціальної складової Державного бюджету на 2015 р.: запроваджено додаткові видатки на соціальний захист та

надання державної підтримки найменш захищеним категоріям громадян в оплаті за спожиті житлово-комунальні послуги у сумі 15,23 млрд. грн. З метою економії бюджетних коштів зменшено підлягають видатки на виробництво та трансляцію телерадіограм для державних потреб (на 0,15 млрд. грн.), на керівництво та управління у сфері авіаційного транспорту (на 0,063 млрд. грн.). Також було збільшено видатки загального фонду Державного бюджету Міністерству охорони здоров'я на забезпечення медичних заходів окремих державних програм [5].

Варто зазначити, що бюджетна політика у сфері видатків у кризовий період має спрямовуватися не лише на економію бюджетних ресурсів та їх перерозподіл у напрямі забезпечення соціальних потреб суспільства, а й на розвиток тих секторів національного господарства, які визнані пріоритетними щодо подальшого розвитку економіки. Так, з метою розвитку підприємств АПК було започатковано нову бюджетну програму «Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі шляхом здешевлення кредитів», що фінансуватиметься за рахунок коштів загального фонду Державного бюджету, у обсязі 0,3 млрд. грн. Отже, агропромисловий комплекс України наразі є не лише важливим для забезпечення продовольчої безпеки країни, а і виступає перспективною експорторієнтованою галуззю, а сприяння його розбудові буде сприяти економічному зростанню держави в цілому.

Зважаючи на, з одного боку, складну фінансово-економічну ситуацію у країні та необхідність жорсткої економії бюджетних коштів, а з іншого – необхідність підвищення конкурентоспроможності національної економіки у міжнародному середовищі та досягнення цілей економічних реформ, доцільно рекомендувати реалізацію наступних заходів бюджетної політики у сфері видатків:

- розширення обсягів державної підтримки національного виробника шляхом надання пільгових, переважно короткострокових (терміном на один-три роки), кредитів на започаткування або розширення виробництва продукції;
- розробка ефективного механізму надання державних гарантій на реалізацію приватних проектів виробничої сфери, що є орієнтованими на експорт;
- виділення цільових коштів на проведення ярмарок вакансій, стажувань, презентацій кар'єрних можливостей, тренінгів з започаткування підприємницької діяльності з метою зменшення навантаження на фонд соціального страхування випадок безробіття;
- забезпечити пріоритетність видатків, спрямованих на розвиток та підтримку усіх видів підприємницької діяльності та створення нових робочих місць.

Висновки з даного дослідження. Аналізуючи бюджетну політику України у 2014–2015 рр. та Закон про Державний бюджет України на відповідний період, очевидно є необхідність спрямування видатків Державного бюджету України на розвиток експортного потенціалу, підвищення підприємницької активності населення та розширення національного виробництва. Це дозволить збільшити обсяг податкових надходжень до бюджету, зменшити навантаження на фонд соціального страхування, що, у свою чергу, та у перспективі здійснювати підвищення соціальних виплат, які мають здійснюватися за засадах прозорості, справедливості та адресності.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Булгакова С.О., Барановський О.І. Бюджетна система України та Євросоюзу : [монографія] / [С.О. Булгакова, О.І. Барановський, Г.В. Кучер та ін.] ; за заг. ред. А.А. Мазаракі. – К. : КНТЕУ, 2010.
2. Геєць В.М. Якісні зміни в економіці України є нагальними / В.М. Геєць // Вісник Національного банку України. – 2014. – № 4(218).
3. Лютий І.О., Осецька Д.В. Соціальні пріоритети фіскальної політики в посткризовий період / І.О.Лютий, Д.В. Осецька // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка. – 2014. – № 154.
4. Чугунов І.Я. Довгострокова бюджетна стратегія у системі економічної циклічності / І.Я. Чугунов // Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. – 2014. – № 5(97).
5. Про Державний бюджет України на 2015 рік : Закон України від 28.12.2014 р. № 80-VIII // Офіційний вісник України. – 2015. – № 3.
6. Про Державний бюджет України на 2014 рік : Закон України від 16.01.2014 р. № 719-VII // Офіційний вісник України. – 2014. – № 8.
7. Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2014 рік» : Закон України від 31.07.2014 р. № 1622-VII // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2014. – № 35. – С.1180.
8. Про Програму діяльності Кабінету Міністрів України : Постанова ВРУ від 11.12.2014 р. № 26-VIII // Офіційний вісник України. – 2014. – № 102. – С. 7.
9. Про встановлення державних соціальних стандартів у сфері житлово-комунального обслуговування : Постанова КМУ від 06.08.2014 р. № 409 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 73.
10. Про новий розмір витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пального побутового палива у разі надання житлової субсидії : Постанова КМУ від 27.07.1998 р. № 1156 // Інформаційний бюлетень НКРЕ. – 2003. – № 6.
11. Про спрощення порядку надання населенню субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пального побутового палива : Постанови КМУ від 21.10.1995 р. № 848 // Інформаційний бюлетень НКРЕ. – 2004. – № 8.
12. Про Стратегію розвитку системи управління державними фінансами : Розпорядження КМУ від 01.08.2013 р. № 774-р // Офіційний вісник України. – 2013. – № 82. – С. 277. – С. 3052.
13. Про схвалення проекту Основних напрямів бюджетної політики на 2015 рік : Розпорядження КМУ від 16.04.2014 р. № 385 р. // Урядовий кур'єр. – 2014. – № 75.
14. Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо реформи міжбюджетних відносин : Закон України від 28.12.2014 р. № 79-VIII // Офіційний вісник України. – 2015. – № 3.
15. Association agreement between the European Union and its Member States, of the one part, and Ukraine, of the other part // Official Journal of the European Union. – L 161/3. – 2014.
16. Інформація про стан виконання Зведеного та Державного бюджетів України за січень-грудень 2014 року / Офіційний вебсайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=407731&cat_id=77440.